

Porteføljestyret for muliggjørende teknologier

Dato

7.2.2025

Kl. 08:30-11:00

Sted

Digitalt møte på Teams

Sak PS-TEKNO 1/25	Godkjenning av sakslisten	
Sak PS-TEKNO 2/25	Godkjent møteprotokoll fra porteføljestyremøte 6/24	
Sak PS-TEKNO 3/25	Spørsmål om habilitet	
Sak PS-TEKNO 4/25	Orienteringer	
Sak PS-TEKNO 5/25	Forsterking av KI-satsingen	
Sak PS-TEKNO 6/25	Innretning av kvantesatsingen og første utlysning	U.off. § 14
Sak PS-TEKNO 7/25	Rapportering for 2024 til Forskningsrådets styre	
Sak PS-TEKNO 8/25	Eventuelt	
Sak PS-TEKNO 9/25	Godkjenning av møteprotokoll	

Sak PS-TEKNO 2/25

Godkjent møteprotokoll fra porteføljestyremøte 6/24

Til Porteføljestyret for muliggjørende teknologier	Ansvarlig Direktør Hilde Erlandsen	Saksbehandler Trine Paus	Vedlegg 1. Møteprotokoll fra møte PS-TEKNO 6/24
Fra Områdedirektør Anne Kjersti Fahlvik			

ORIENTERINGSSAK

Kort bakgrunn Protokoll fra porteføljestyremøte 6/24 11.12.24 ble godkjent i samme møtet og er publisert på Forskningsrådets nettsider.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet Møteprotokollen følger vedlagt til orientering.

Porteføljestyret for muliggjørende teknologier, møte 6/24

Dato
11.12.2024
10.00-15.00

Sted
Digitalt på Teams

Til stede

Pinar Heggernes - leder
Lars Ailo Bongo
Andreas Brekke
Siri Bromander
Magnus Gulbrandsen
Hanne Haslene-Hox
Kristin Hollung
Cathrine Pihl Lyngstad
Helge Myklebust
Ingrid Schjølberg
Solveig Steinsland
Dhayalan Velauthapillai

Finn-Hugo Markussen, observatør KD
André Mlonyeni, observatør NFD
Frank Hernes, observatør FD
Ragnhild Hoel, observatør JD

Marianne E. Bathen, forsker UIO (sak 61.1/24)
Terje Nilsen, direktør Kongsberg Discovery (sak 61.1/24)

Forfall Annette Vestlund, DFD

Til stede fra Forskningsrådet Anne Kjersti Fahlvik, områdedirektør Innovasjon i næringsliv og offentlig sektor
Hilde Erlandsen, avdelingsdirektør Muliggjørende teknologier
Vidar Skagestad, avdelingsdirektør Mat og bioøkonomi
Trine Paus, spesialrådgiver Muliggjørende teknologier

Olaug Råd, spesialrådgiver Muliggjørende teknologier (sak 59/24, 60/24 og 62/24)
Inderjit S. Marjara, seniorrådgiver Mat og bioøkonomi (sak 60/24)
Torgeir Waaga, seniorrådgiver Muliggjørende teknologier (sak 60/24 og 61.2/24)
Cecilie A. Mathiesen, spesialrådgiver Muliggjørende teknologier (sak 60/24 og 63/24)

Sak PS-TEKNO 54/24 Godkjenning av sakslisten

Vedtak: Porteføljestyret godkjenner sakslisten.

Sak PS-TEKNO 55/24 Godkjent møteprotokoll fra porteføljestyremøte 5/24 og protokoll fra sak PS-TEKNO 53/24

Sak PS-TEKNO 56/24 Spørsmål om habilitet

Vedtak: Følgende styremedlemmer er inhabile for følgende søknader i følgende sak:

Sak PS-TEKNO 59/24:

- Andreas Brekke: 355434
- Magnus Gulbrandsen: 355434

- Pinar Heggernes: 355124
- Ingrid Schjølberg: 355440

Inhabile styremedlemmer forlater møtet under behandlingen av sak PS-TEKNO 59/24 dersom søknaden de er inhabil for skal få vedtak om betinget tildeling eller plassering på venteliste.

Inhabile styremedlemmer kan være til stede dersom søknaden de er inhabil for skal avslås en bloc iht. tidligere vedtak.

Sak PS-TEKNO 57/24 Orienteringer fra porteføljestyreleder og administrasjonen

Vedtak: Porteføljestyret tar informasjonen til orientering.

Sak PS-TEKNO 58/24 Investeringsplan for muliggjørende teknologier

Saksgrunnlag:

1. Foreløpig investeringsplan 2025-2027

Vedtak: Porteføljestyret diskuterte profilen på porteføljestyrets investeringer i 2026 og ber administrasjonen arbeide videre med investeringsplan for muliggjørende teknologier 2026-2028 i lys av styrets diskusjon i møtet.

Sak PS-TEKNO 59/24 Tildeling av forskerprosjekter innenfor IKT

Vedtak: Porteføljestyret for muliggjørende teknologier har vedtatt avslag og tildeling til IKT-søknader mottatt til Forskningsrådets utlysning av Forskerprosjekt for fornyelse og utvikling av IKT som har løpende søknadsfrist.

Porteføljestyret vedtar å tildele til sammen 23,968 mill. kroner iht. vedtatt prosedyre for tildelingen (sak PS-TEKNO 15/24):

1. Følgende søknad har gjennomsnittskarakter 6,5 eller høyere. Søknaden får derfor et betinget vedtak om tildeling:

Prosjekt-nummer	Tittel	Adm. ansvarlig	Tildelt inntil (1000 kroner)
355434	Scalable Sustainability with Condensed and Expanded Digital Product Passports	Universitetet i Oslo, Institutt for informatikk	11 992

Beløp og støtteandel vil kunne bli justert. Administrasjonen gis fullmakt til å fatte endelig beslutning om tildeling av midler basert på innhenting og vurdering av revidert søknad med obligatoriske vedlegg.

2. Følgende søknad har gjennomsnittskarakter 6,0 eller 6,25, er innenfor de prioriterte IKT-områdene i utlysningen og er uten konkurranse. Søknaden får derfor et betinget vedtak om tildeling:

Prosjekt-nummer	Tittel	Adm. ansvarlig	Tildelt inntil (1000 kroner)
355124	Private and Efficient Distributed Learning	SIMULA UIB AS	11 976

Beløp og støtteandel vil kunne bli justert. Administrasjonen gis fullmakt til å fatte endelig beslutning om tildeling av midler basert på innhenting og vurdering av revidert søknad med obligatoriske vedlegg.

3. Øvrige søknader har fått karakter 5 eller lavere på ett eller flere av de fire kriteriene som vurderes av fageksperter, og avslås derfor *en bloc*.

Sak PS-TEKNO 60/24 Føring og porteføljevurderinger for forsker- og samarbeidsprosjektutlysninger i 2025

Vedtak:

Porteføljestyret for muliggjørende teknologier har diskutert strategiske føring og porteføljekriterier for utlysningene av forskerprosjekt for fornyelse innenfor teknologikonvergens samt nanoteknologi og avanserte materialer, og for samarbeidsprosjekt innenfor bioteknologi og IKT. IKT-utlysningen skal ha løpende søknadsfrist, mens de tre andre utlysningene har søknadsfrist i mars 2025.

Porteføljestyret viser til saksfremlegget og ber administrasjonen ferdigstille utlysningene i tråd med styrets diskusjon, der behovet for flg. justeringer ble fremhevet:

- *Teknologikonvergens*: Vurdere om IKT kan deles i to underkategorier.
- *Nanoteknologi og avanserte materialer*: Hva som menes med naturlig forekommende nanoskalaprosesser eller strukturer må utdypes.
- *Bioteknologi*: Tydeliggjøre at utlysningen skiller seg fra utlysninger innenfor Mat og bioressurser.
- *IKT*: Forskningen og teknologiutviklingen skal bidra til en bærekraftig og demokratisk samfunnsutvikling innenfor en eller flere av LTPs tematiske prioriteringer. Søknader med karakter 4 på ett eller flere kriterier skal automatisk få avslag. Søknader med karakter 5 eller lavere på tre kriterier skal automatisk få avslag. Forenkle omtalen av IKT-områdene. Tydeliggjøre de faglig-tematiske prioriteringene og bruken av karakterer i rangeringen av søknader.

Sak PS-TEKNO 61.1/24 Ny satsing på kvanteteknologi: Kvanteseminar

Vedtak:

Porteføljestyret takker for orienteringene om kvanteteknologi og tar dem med seg i sitt videre arbeid.

Sak PS-TEKNO 61.2/24 Ny satsing på kvanteteknologi: Innretning av kvantesatsingen

Vedtak:

I forslag til statsbudsjett for 2025 foreslår regjeringen å styrke forskningen på kvanteteknologi med 70 mill. kroner årlig fra 2025. Av dette skal 40 mill. kroner komme over FDs budsjett og 30 mill. kroner over KDs budsjett. Forskningsrådet skal forvalte satsingen, som Forskningsrådets styre har lagt til porteføljestyret for muliggjørende teknologier.

Porteføljestyret ble orientert om og diskuterte innspill til kvantesatsingen gitt i digitalt innspillsmøte 6. desember med over 100 eksterne deltakere. Porteføljestyret ber administrasjonen utforme et forslag til faglig og strukturell innretning av en langsiktig kvantesatsing i tråd med styrets diskusjon. Porteføljestyret ønsker at satsingen skal komme raskt i gang og ber administrasjonen forberede en utlysning våren 2025 som følger opp styrets strategiske føring i møtet.

Sak PS-TEKNO 62/24	Oppdrag KI-milliarden: Innretning av resterende midler
Vedtak:	<p>Porteføljestyret har diskutert mål og retning for investeringer av 130 mill. kroner under KI-milliarden i 2025 og 2026 til rekruttering, internasjonalt samarbeid og nasjonalt samarbeid og koordinering.</p> <p>Porteføljestyret ber administrasjonen følge opp iht. diskusjonen og styrets signaler om nasjonal koordinering fra 2025 og rekrutteringstiltak i 2026. Forslag til investeringer og eventuelle andre tiltak skal legges frem for vedtak i porteføljestyret.</p> <p>Porteføljestyret ber administrasjonen følge opp iht. diskusjonen og styrets signaler om internasjonalt samarbeid i 2025 og ytterligere investeringer i internasjonalt samarbeid i 2026. Porteføljestyret ber administrasjonen fortløpende vurdere mulige tiltak og investeringer i internasjonalt samarbeid iht. målene for slik innsats, og at styret holdes orientert om arbeidet.</p> <p>Tiltak og utlysningsplaner skal tilpasses utviklingen på feltet, inkludert profilen på KI-sentrene som får tildeling i juni 2025.</p>
Sak PS-TEKNO 63/24	Arbeidet med ny innretning av satsingen på nanoteknologi og avanserte materialer
Vedtak:	<p>Porteføljestyret fikk presentert og diskuterte status og trender innenfor nanoteknologi og avanserte materialer.</p> <p>Porteføljestyret ber administrasjonen utarbeide forslag til en fremtidsrettet satsing på nanoteknologi og avanserte materialer i tråd med styrets diskusjon og innspill, slik at dette kan legges til grunn når porteføljestyret skal diskutere investeringsplan for muliggjørende teknologier 2026-2028 i sitt neste møte.</p>
Sak PS-TEKNO 64/24	Eventuelt
	Ingen saker til eventuelt.
Sak PS-TEKNO 65/24	Godkjenning av møteprotokollen
Vedtak:	Porteføljestyret godkjenner møteprotokollen.

Sak PS-TEKNO 3/25

Spørsmål om habilitet

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for muliggjørende teknologier	Hilde Erlandsen	Trine Paus	

Fra
Områdedirektør
Anne Kjersti Fahlvik

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak Ingen inhabilitet er meldt i dette møtet.

Kort bakgrunn I henhold til Forskningsrådets bestemmelser om habilitet og tillit skal porteføljestyrets medlemmer vurdere sin habilitet i alle beslutningssaker. Eventuell inhabilitet og håndteringen av denne skal protokollføres. Usikkerhet om inhabilitet skal diskuteres åpent i styremøtet og skal også protokollføres.

Porteføljestyret er beslutningsdyktig når minst halvparten av styremedlemmene er habile og deltar i beslutningen.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet Porteføljestyret skal avklare styremedlemmenes habilitet i beslutningssakene i møtet.

Hovedpunkter Det er ingen beslutningssaker i dette møtet der det forventes inhabile styremedlemmer.

Sak PS-TEKNO 4/25

Orienteringer

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for muliggjørende teknologier	Hilde Erlandsen	Trine Paus	1. Status MT-utlysninger 2. Plan for porteføljestyrets arbeid
Fra			
Områdedirektør Anne Kjersti Fahlvik			

ORIENTERINGSSAK

Forslag til vedtak Porteføljestyret tar informasjonen til orientering.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet Saken fremmes for å orientere porteføljestyret om viktige og prinsipielle saker fra Styret og administrasjonen.

Hovedpunkter

Muntlige orienteringer fra administrasjonen:

- Endringer i MT-budsjettet og investeringsplan 2025
- Relevante føringer i departementenes tildelingsbrev 2025
- Status mottatte søknader om KI-senter

Skriftlige orienteringer:

- *Innspill til veikart for forskningsinfrastruktur:* Norsk veikart for forskningsinfrastruktur skal oppdateres. Veikartet er det strategiske grunnlaget for Forskningsrådets arbeid og prioriteringer for forskningsinfrastruktur, og brukes i utvelgelsen av prosjekter ved tildelingene. Neste utlysning av forskningsinfrastruktur har frist i november 2025. Veikartoppdateringen vil foregå våren 2025 og vil blant annet omfatte analyse av infrastrukturendskapet og hvordan dette bygger opp under forskningens behov og prioriteringer gitt i Forskningsrådets porteføljepplaner. Porteføljestyrene vil i løpet av våren 2025 få mer informasjon om prosessen og vil få mulighet til å gi innspill på Forskningsrådets utkast til oppdatert veikart.
- *Status MT-utlysninger:* Se vedlegg 1
- *Plan for porteføljestyrets arbeid:* Se vedlegg 2

Forberedelse / prosess Administrasjonen har utviklet saken.

Status MT-utlysninger

Investeringsplan MT	Type utlysning	Utllysning	Status	Utlyst fra PS-TEKNO (1000 kroner)	Søknadsfrist	Tildelingsfullmakt	Tildelingsdato	Tildelt (1000 kroner)
2024	Nasjonal utlysning	KI-sentre	<u>Publisert</u>	850 000	15.01.25	PS-TEKNO	10.06.25	
2024	Internasjonal utlysning	Utllysninger i Chips JU 2024	<u>Publisert</u>	30 000	14.05.24 / 17.09.24	Adm.direktør	jan.25	28 000
2024		Partnerskapet Blå økonomi (SBEP)	<u>Publisert</u>	9 000	11.11.24	Adm.direktør	April 25	
2024		Partnerskapet EuroHPC: AI-factory	Uavklart	30 000		Adm.direktør		
2024 og 2025	Nasjonal utlysning	NCC-NO: Innovasjonsstøtte til morgendagens cybersikkerhet	<u>Publisert</u>	10 000	31.01.25	Adm.direktør	1. kvartal 25	
2025	Nasjonal utlysning	Forskerprosjekt for fornyelse og utvikling av IKT	<u>Publisert</u>	129 000	Løpende	PS-TEKNO	Fortløpende	
2025		Forskerprosjekt innenfor nanoteknologi, mikroteknologi og avanserte materialer	<u>Publisert</u>	72 000	05.03.25	PS-TEKNO	24.09.25	
2025		Forskerprosjekt innenfor teknologikonvergens	<u>Publisert</u>	175 000	05.03.25	PS-TEKNO	24.09.25	
2025		Kvanteteknologi:				PS-TEKNO		
2025		Kvanteteknologi:				PS-TEKNO		
2025		Samarbeidprosjekt innenfor IKT		75 000	Løpende	PS-TEKNO	Fortløpende	
2025		Samarbeidsprosjekt innenfor bioteknologi	<u>Publisert</u>	90 000	12.03.25	PS-TEKNO	24.09.25	
2025		Forsterkningsmidler for å knytte kompetanse og resultater fra IKT-prosjekter mot forsvarssektoren		15 000	Løpende	PS-TEKNO	Fortløpende	
2025		Nærings-ph.d. innenfor KI – doktorgradsprosjekt i bedrift 2025	<u>Publisert</u>	10 500	12.03.25	Adm.direktør	2. kvartal 25	
2025		Off.sektor-ph.d. innenfor KI – doktorgradsprosjekt i offentlig sektor	<u>Publisert</u>	10 500	12.03.25	Adm.direktør	2. kvartal 25	
2025		Kommersialisering av resultater fra MT-forskning		10 000				
2025		Internasjonale partnerskap innenfor IKT		5 000		Adm.direktør	4.kvartal 25	
2025		IKT-forskerpool for SkatteFUNN-bedrifter		5 000	Løpende	Adm.direktør	Fortløpende	
2025		Arrangementsstøtte konferanser o.l. innenfor MT	<u>Publisert</u>	5 000	Løpende	Adm.direktør	Fortløpende	
2025		Mobilitetsstipend ph.d/post.doc innenfor IKT	Utgår	3 000	Løpende	Adm.direktør	Fortløpende	
2025	Internasjonal utlysning	Utllysninger i partnerskapet Chips JU 2025: Pilotlinjer for kvante-chiper	<u>Publisert</u>	24 000	21.01.25	Adm.direktør	2. kvartal 25	
2025		Utllysninger i partnerskapet Chips JU 2025		6 000		Adm.direktør		
2025		Utllysninger i partnerskapet EuroHPC 2025		30 000		Adm.direktør		
2025		Utllysning i partnerskapet Sustainable Blue Economy (SBEP) 2025	Publiseres 15.09.25	6 000	17.11.25	Adm.direktør	4.kvartal 26	
2025		Utllysning i ERA-nettet M.ERA-NET3 2025		29 000		Adm.direktør		
2025		Utllysninger i ERA-nettet QuantERA 2025		5 000	Tentativt 12.12.25	Adm.direktør		
2025		Utllysning i partnerskapet ERA4Health 2025	Utgår	3 000		Adm.direktør		
2025		NordForsk-utlysning KI		10 000		Adm.direktør	4. kvartal 25	
2025		Korea-utlysning KI	Uavklart	1 000		Adm.direktør		

Plan for porteføljestyrets videre arbeid

Når	Hva	Saker
11.03.25	Møte PS-TEKNO 2/25	<ul style="list-style-type: none"> • Tildele IKT-forskerprosjekter (B) • En nanosatsing for fremtiden (D/B) • Kvantetsatsing – utlysning 2 (B) • Prosedyre for tildeling av kvanteprosjekter utlysning 1 (B) • KI-milliarden – fast sak på alle møter •
10.06.25	Møte PS-TEKNO 3/25	<ul style="list-style-type: none"> • KI-milliarden – Tildele KI-sentre (B) • Tildele IKT-forskerprosjekter (B) • Tildele kvanteprosjekter – utlysning 1 (B) • Porteføljeanalyse (D) • Investeringsplan 2026-2028 (D) • Prosedyre for tildeling av forskerprosjekter innenfor teknologikonvergens (B) • Prosedyre for tildeling av forskerprosjekter innenfor nanoteknologi og avanserte materialer (B) • Prosedyre for tildeling av samarbeidprosjekter innenfor bioteknologi 2025 (B) • Prosedyre for tildeling av kvanteprosjekter utlysning 2 (B) • Innspill til norsk veikart for forskningsinfrastruktur (D) •
24.09.25	Møte PS-TEKNO 4/25	<ul style="list-style-type: none"> • Tildele forskerprosjekter innenfor teknologikonvergens (B) • Tildele forskerprosjekter innenfor nanoteknologi og avanserte materialer (B) • Tildele samarbeidsprosjekter innenfor bioteknologi (B) • Tildele IKT-forskerprosjekter (B) • Tildele IKT-samarbeidsprosjekter (B) • Investeringsplan 2026-2028 (B) • Innspill til EUs nye rammeprogram for forskning og innovasjon (D) • KI-milliarden – fast sak på alle møter •
10.12.25	Møte PS-TEKNO 5/25	<ul style="list-style-type: none"> • Tildele IKT-forskerprosjekter (B) • Tildele IKT-samarbeidsprosjekter (B) • Tildele kvanteprosjekter utlysning 2 (B) • KI-milliarden – fast sak på alle møter • Innspill til justering av investeringsplanen for 2027 •

B = Beslutningssak, D = Drøftingssak, O = Orienteringssak

Sak PS-TEKNO 5/25

Forsterking av KI-satsingen

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for muliggjørende teknologier	Hilde Erlandsen	Trine Paus	

Fra
Områdedirektør
Anne Kjersti Fahlvik

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak Forskningsrådets styre har styrket KI-satsingen med 300 mill. kroner i 2025 og gitt porteføljestyret for muliggjørende teknologier ansvaret for å følge opp.

Porteføljestyret vedtar å forsterke 2025-utlysningen av nærings-ph.d. med 21 mill. kroner for å øke KI-kompetansen i næringslivet. Porteføljestyret vedtar også å forsterke KI-utlysningen i NordForsk med 5 mill. kroner for å bidra til nordisk-baltisk samarbeid om ansvarlig bruk av kunstig intelligens.

Porteføljestyret ber administrasjonen forberede en sak til neste styremøte om hvordan de resterende midlene til KI-forskning skal benyttes.

Kort bakgrunn Investeringsplan for muliggjørende teknologier 2025-2027 (sak 49/24) ble vedtatt før 2025-budsjett og føringer fra Forskningsrådets styre og departementene var kjent. Styret vedtok i desember å bruke et budsjettmessig handlingsrom i 2025 og la ytterligere 360 mill. kroner til porteføljestyret for muliggjørende teknologier, øremerket KI-satsingen (300 mill.) og teknologikonvergens (60 mill.).

Føringen om teknologikonvergens innebærer å forsterke porteføljestyrets vedtatte utlysning om samarbeidsprosjekter for dette formålet. Når det gjelder midlene til KI-satsingen skal disse sees i sammenheng med vedtakene om KI-milliarden, dvs. KI-sentrene, forskerrekuttering, internasjonalt samarbeid og nasjonal koordinering.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet Styret forventer at porteføljestyret får satt forsterkningen av KI-satsingen i arbeid i 2025. Porteføljestyret bes i saken om å forsterke nærings-ph.d.-utlysningen og nordisk samarbeid, og diskutere mulig innretning av de øvrige forsterkningsmidlene.

Hovedpunkter Styrets budsjettøkning på 300 mill. kroner til KI-forskning gir porteføljestyret en unik mulighet til å forsterke KI-milliarden på en måte som både følger opp porteføljepå for muliggjørende teknologier og Forskningsrådets strategi.

De nye KI-midlene må tildeles i inneværende år og bidra til å øke måloppnåelsen gjennom å forsterke utlysninger og tiltak.

I investeringsplanen for 2025 allokerte porteføljestyret til sammen 21 mill. kroner fra KI-milliarden til 5 nærings-ph.d.- og 5 offentlig sektor-ph.d.-stillinger. Spesielt fra næringslivet er det stor tilsøkning til ph.d.-ordningen og et stort og udekket behov for KI-kompetanse. Administrasjonens anbefaling er derfor at porteføljestyret allokere ytterligere 21 mill. kroner til utlysningen av nærings-ph.d. som har søknadsfrist 12. mars.

Forskningsrådet skal våren 2025 delta i NordForsk sin KI-utlysning. Utlysningen er innrettet mot nordisk-baltisk samarbeid om ansvarlig bruk av KI. I investeringsplan for muliggjørende teknologier er det lagt inn 10 mill. kroner fra KI-milliarden til dette. Administrasjonens anbefaling er å legge inn også 5 mill. kroner av de nye midlene for å styrke det nordiske samarbeidet om KI-forskning.

Administrasjonen vurderer ulike muligheter for å se de resterende forsterkningsmidlene i sammenheng de ulike tiltakene under KI-milliarden. Hele 50 søknader med et totalt omsøkt budsjett på ca. 8,8 mrd. kroner ble mottatt til fristen i januar, og dette vitner om stor og bred interesse, og store behov. Innrettingen de mye midlene vil følges opp i hht. til porteføljestyrets signaler, og med forslag til vedtak i en sak senere i vår.

**Forberedelse /
prosess**

Administrasjonen har utviklet saken.

Videre saksgang

Administrasjonen kommer tilbake med en sak om hvordan resten av midlene i 2025 til KI-forskning bør innrettes.

Sak PS-TEKNO 7/25

Rapportering for 2024 til Forskningsrådets styre

Til Porteføljestyret for muliggjørende teknologier	Ansvarlig Direktør Hilde Erlandsen	Saksbehandler Trine Paus	Vedlegg 1. Utkast til 2024-rapportering til Styret
Fra Områdedirektør Anne Kjersti Fahlvik			

DRØFTINGSSAK

Forslag til vedtak

Porteføljestyret skal avgi rapport til Forskningsrådets styre om sine aktiviteter og måloppnåelse i 2024. Porteføljestyret har kommentert på utkast til rapport og ber administrasjonen om å ferdigstille rapporten i tråd med porteføljestyret kommentarer i møtet.

Kort bakgrunn

Porteføljestyret skal rapportere årlig til Forskningsrådets styre. Rapporteringen skal være kortfattet, følge en fastsatt mal (jf. vedlegg 2 til sak PS-TEKNO 57/24) og vise hva porteføljestyret har oppnådd i løpet av året som har gått. Rapporten for 2024 skal behandles av Styret i begynnelsen av mars.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet

Porteføljestyret skal levere sin årsrapport til Styret innen 18. februar. Administrasjonen har laget et utkast som porteføljestyret må diskutere og gi innspill til i møtet.

Hovedpunkter

Vedlagte utkast til porteføljestyrets rapportering for 2024 inneholder både en oppsummering og vurdering av gjennomførte aktiviteter knyttet til investeringsrollen og rådgivningsrollen.

Følgende må avklares i møtet:

- Er det noe som mangler i rapporten?
- Er det noe som bør utdypes ytterligere?

Forberedelse / prosess

Administrasjonen har utviklet saken.

Videre saksgang

Administrasjonen ferdigstiller rapporten og sender den til Styret.

Rapportering fra porteføljestyret for muliggjørende teknologier til Forskningsrådets styre for 2024

Vurdering av måloppnåelse for porteføljen

Forskningsrådets portefølje for muliggjørende teknologier (MT-porteføljen) bidrar til mål og prioriteringer i langtidsplanen, Forskningsrådets strategi, til regjeringens mål for Forskningsrådet og til målene i MT-porteføljeplanen:

1. Porteføljen skal styrke forskningskvaliteten og flytte forskningsfronten.
2. Porteføljen skal styrke evnen til forskning, omstilling og verdiskaping i næringsliv og offentlig sektor.
3. Porteføljen skal bidra til bærekraftig og demokratisk samfunnsutvikling.

I 2024 har porteføljestyret lagt ned særlig innsats i å innrette og utlyse KI-milliarden. Oppdraget fra regjeringen og føringene fra Styret gav rammeverket som porteføljestyret brukte til å utvikle kriterier og en to-trinns utlysning, og som støtter opp under de tre målene i porteføljeplanen. Porteføljestyret startet også sent i 2024 på arbeidet med kvanteteknologiseringen, der kvalitet og nasjonal kunnskapsheving vil stå sentralt.

Alle porteføljestyrets investeringer og utlysninger er innrettet for å styrke nasjonalt og internasjonalt samarbeid, i tråd med prioritering 2 i porteføljeplanen. Det er stilt krav om forpliktende samarbeid i og mellom forskningsinstitusjoner, næringsliv, offentlig sektor og/eller forsvarssektoren. Porteføljestyret mener dette bidrar til å gjøre forskningen mer treffsikker og relevant, til kunnskapsspredning og tilrettelegging for at ny kunnskap og teknologi blir tatt i bruk. Kravet om ansvarlig forskning og innovasjon bidrar til at konsekvenser av ny teknologi belyses og implementeringen av teknologien kan gjøres på en god og sikker måte til det beste for mennesker, natur og samfunn.

Porteføljestyrets vil påpeke at potensialet i muliggjørende teknologier til å drive frem kunnskap og innsikter, nye teknologier og kompetanse for norsk sikkerhet, bærekraft, innovasjon og konkurransekraft, kan stimuleres og tas i bruk raskere og bredere. I møtet med geopolitikk og samfunns- og næringslivsutvikling må Forskningsrådets MT-innsats bidra til å bygge et solid nasjonalt kunnskapsfundament med gode internasjonale koblinger, også gjennom grensesprengende forskning og radikal innovasjon for ansvarlig og pålitelig teknologiutvikling.

Porteføljestyrets aktiviteter i 2024

Aktiviteter gjennomført

Oppfølging av investeringsplanen for 2024

Det forelå en investeringsplan 2024-2026 for muliggjørende teknologier da porteføljestyret ble oppnevnt. Med statsbudsjettet, departementenes tildelingsbrev og Styrets føringer for 2024 kom det økte midler og et nytt oppdrag med KI-milliarden. Porteføljestyret har diskutert og besluttet innretning og porteføljekriterier for en rekke utlysninger gjennom året. Tabellene under viser gjennomførte utlysninger innenfor porteføljestyrets ansvarsområde med tildelinger i 2024.

Tabell 1: Nasjonale utlysninger med tildeling fra porteføljestyret i 2024.

Utlysningstittel	Søknadsfrist	Antall søknader	Tildelingsdato	Tildelt beløp (1000 kroner)	Antall tildelte prosjekter
Samarbeidsprosjekter som utvikler kunnskap og metodikk innenfor industriell bioteknologi	13. mars 2024	12	18. september 2024	60 013	5 prosjekter
Samarbeidsprosjekter som skal få frem radikalt nye teknologier gjennom faglig sammensmeltning innenfor de muliggjørende teknologiene	13. mars 2024	36	18. september 2024	119 894	8 prosjekter
Samarbeidsprosjekter som utvikler ny teknologi innenfor nanoteknologi, mikroteknologi og avanserte materialer	13. mars 2024	8	18. september 2024	57 103	5 prosjekter
Forsterkningsmidler til pågående prosjekter for å knytte kompetanse og resultater av IKT-forskning mot forsvarssektoren	Løpende	9	18. september 2024	15 000	4 prosjekter
Forskerprosjekt for fornyelse og utvikling av IKT	Løpende	5	11. desember 2024	23 968	2 prosjekter

Tabell 2: Nasjonale utlysninger med administrativ tildeling i 2024.

Utlysningstittel	Søknadsfrist	Antall søknader	Tildelingsdato	Tildelt beløp (1000 kroner)	Antall tildelte prosjekter
Nærings-ph.d. – doktorgradsprosjekt i bedrift 2024	5. juni 2024		August 2024	20 000	10 prosjekter innenfor kunstig intelligens
Arrangementsstøtte	Løpende		Fortløpende	3 367	37 arrangementer

Tabell 3: Internasjonale utlysninger med administrativ tildeling i 2024.

Utlysningstittel	Søknadsfrist	Antall søknader	Tildelingsdato	Tildelt beløp (1000 kroner)	Antall tildelte prosjekter
ERA-nettverket M-ERA.NET3 (materialforskning)	21. november 2023		Januar 2024	28 189	6 prosjekter med norske partnere*
Partnerskapet ERA4Health: Nano and advanced technologies for disease prevention, diagnostic and therapy	13. juni 2024		Oktober 2024	12 019	4 prosjekter med norske partnere
Partnerskapet Chips JU: Nasjonalt kompetansesenter innenfor halvlederteknologi	Nasj. prekvalifisering: 21. juni 2024 EU-frist: Sept. 2024.		8. november 2024	44 000	EU godkjente den norske søknaden og går inn med et tilsvarende beløp

* Tildelt beløp inkluderer 5 mill. kroner fra PS Innovasjon.

Andre aktiviteter

- Bred nasjonal KI-mobilisering: Lyst ut 850 mill. kroner til 4-6 KI-sentre gjennom en to-trinnsprosess, 122 skisser mottatt i juni 2024 og 50 senter søknader 15. januar 2025.
- Utarbeidet ny porteføljeplan for muliggjørende teknologier.
- Utarbeidet investeringsplan for 2025-2027.
- Styreseminarer om bl.a. nanoteknologi og kvanteteknologi.
- Gitt innspill til ny strategi for Forskningsrådet, systemmeldingen og budsjettforslag 2026.

Vurdering av gjennomføringen

Porteføljestyrets medlemmer var alle nye da arbeidet startet i 2024. Porteføljestyret har brukt tid å bli kjent med sin rolle og ansvar, med MT-porteføljen og de tre delporteføljene IKT, bioteknologi og nanoteknologi/mikroteknologi/avanserte materialer, med arbeidsformen med å utvikle rammer og kriterier for utlysningene, og med hverandre. Arbeidet med KI-milliarden har vært strategisk nybrottsarbeid som er gitt prioritet. Porteføljestyret er fornøyd med den brede mobiliseringen som dette arbeidet har ledet til, herunder mange nye aktører fra næringsliv og offentlig sektor og etablering av helt nye tverrfaglige samarbeidskonstellasjoner på en rekke områder. Det er en igangsatt en prosess for nanoteknologisatsingen fremover, og tilsvarende igangsettes for bioteknologi i 2025. Utformingen av ny porteføljeplan tok utgangspunkt i tidligere porteføljeplan, og gjennom analyser og engasjerte diskusjoner i styremøtene ble mål, prioriteringer og tiltak utviklet og mer konkrete. Arbeidet med investeringsplan for 2025-2027 var mer krevende, der allerede inngåtte internasjonale

forpliktelser, behovet for forutsigbarhet og overgangen til bruttobudsjettering reduserte handlingsrom og forutsigbarhet.

Oppfølging av Forskningsrådets strategi

Muliggjørende teknologier er generiske teknologier med bredt nedslagsfelt og en rekke anvendelsesområder. Både rådgivningen og porteføljestyrets planlagte og gjennomførte investeringer er derfor av stor relevans og betydning for de fleste prioriteringer i Forskningsrådets strategi knyttet til kvalitet, bærekraft og innovasjon og verdiskaping.

I porteføljeplanen og investeringsplanen har porteføljestyret lagt vekt på tverrgående tiltak i strategien, blant annet utvikling og bruk av KI, infrastruktur, nyskaping og kommersialisering, økt FoU-innsats i næringslivet, fagutvikling, internasjonalt forskningssamarbeid, samspill mellom nasjonale og internasjonale utlysninger m.m.

Forventede resultater og virkninger på sikt

Porteføljestyrets forventning er at aktivitetene i 2024 skal ytterligere forsterke norsk MT-forskning som gir ny kunnskap, kompetanse og teknologier som muliggjør sikkerhet, omstilling i næringsliv og offentlig sektor, økt verdiskaping og en mer bærekraftig og trygg samfunnsutvikling.